

Η ανατομία μιας απεργίας - δρομείς μεγάλων αποστάσεων

Η αποχή μας, η διάρκεια της, η ένταση της και η αποτελεσματικότητα της είναι από τα βασικά σημεία τριβής τόσο ανάμεσα στους δικηγόρους, όσο και ανάμεσα στις παρατάξεις. Όλοι βέβαια συνομολογούν ότι δεν υπήρχε άλλος τρόπος αντίστασης από την αποχή. Η μεγάλη διάρκεια της, που έτσι κι αλλιώς είναι μέσα στις αγωνιστικές παραδόσεις του κλάδου, αποκάλυψε τελικά ποιοι έβλεπαν την αποχή ως στιγμιαίο άλλοθι μιας μακρόχρονης αδράνειας, ποιοι παλινωδούσαν ανάλογα με τους συσχετισμούς των γενικών συνελεύσεων, ποιοι την ασπάστηκαν «ένθερμα» στο τέλος για λόγους εκλογικούς και ποιοι την έβλεπαν ως διαρκή αντίσταση απέναντι σε μια ανάληπτη εξουσία.

Η δύναμη αυτής της αποχής έγκειτο στο ν' αναζητείται μέσα στις γενικές συνελεύσεις η ένταση η κλιμάκωση, η αλληλεγγύη και η κοινωνικοποίηση της, την ίδια στιγμή που η διοίκηση του Δ.Σ.Α. έκανε τα πάντα για να τη μετριάσει, να την αποκλιμακώσει, να την απογυμνώσει και να της στερήσει τα κοινωνικά της ερείσματα.

ΚΡΑΥΓΕΣ ΚΑΙ ΨΙΘΥΡΟΙ

Αν αποπειραθούμε σήμερα έναν μικρό απολογισμό της αποχής, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι είναι θετικός. Μαζικές συνελεύσεις ψηφίζουν την αποχή, οι δικηγόροι στη συντριπτική πλειοψηφία τους υπακούουν στις αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων και απέχουν. Οι περισσότεροι γιατί θα είναι τα υποψήφια θύματα αυτού του βίαιου εκσυγχρονισμού του δικηγορικού επαγγέλματος και οι λίγοι εκφράζοντας κοινωνική αλληλεγγύη και υπερασπίζοντας τον κοινωνικό ρόλο των δικηγόρων ως υπερασπιστών των δικαιωμάτων των πολιτών.

Η ευρύτητα του μετώπου της αποχής -όσοι συμμετείχαν, όσοι την ψήφισαν κι όσοι τη στηρίζουν- αποτέλεσε το μεγάλο συν αυτής μας της κινητοποίησης. Αποτέλεσε και αποτελεί έκπληξη για όσους έχουν μάθει νάναι «ρεαλιστές» πριν καν δώσουν τη μάχη, για όσους έχουν μάθει να λυγίζουν μπροστά στην παντοδυναμία της εξουσίας, για όσους έχουν μάθει όχι να κάνουν συνδικαλισμό αλλά λογιστική. Και δυστυχώς τέτοιους είχαμε πολλούς μέσα στο δικηγορικό κλάδο που μετά συνεχή κηρύγματα ηττοπάθειας και «σωφροσύνης» προσπαθούν να κάμψουν τις αγωνιστικές διαθέσεις μας. Οι περισσότεροι είναι και εκπρόσωποι' μας στη διοίκηση του Δ.Σ.Α. Οι άλλοι, που βρίσκονται εκτός δικηγορικού κλάδου, αφού διάλεξαν αρχικά ως στάση τη σιωπή και μόλις τολμούσαν να ψιθυρίζουν, στη συνέχεια και μετά τη θεατρική υπαναχώρηση του πρωθυπουργού, πέρασαν στις τόσο γνώριμες κραυγές ενάντια στους δικηγόρους. Κυβέρνηση και κόμματα είτε γιατί έχουν άλλες προτεραιότητες, είτε γιατί ιδεολογικά και πολιτικά θέλουν το δικηγόρο διακοσμητικό στοιχείο - άλλοθι μιας αυταρχικής δικαστικής εξουσίας, αρχικά κατέγραψαν την αμηχανία τους. Κι όταν οι δικηγόροι κατέγραψαν την επιθυμία τους για ουσιαστική επίλυση των προβλημάτων, άρχισαν να χρησιμοποιούν το γνωστό φθαρμένο λόγο του λαϊκισμού και της εξουσίας. Μιλάνε για φοροφυγάδες, όταν χιλιάδες νέοι και νέες δικηγόροι δεν μπορούν να εξασφαλίσουν την επιβίωση τους. Μιλάνε για συντεχνίες, όταν οι δικηγόροι, απέχοντες, υπερασπίζονται μαζί με την ύπαρξη τους και το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα έννομης προστασίας του Έλληνα πολίτη. Μιλάνε για σκοπιμότητες και αποσιωπούν τις αναγκαιότητες που οδηγούν ένα κλάδο ν' απέχει τόσο καιρό.

Βέβαια η θριαμβολογία που καταγράφουμε για την πολύμηνη αποχή μας, δεν μπορεί ν' αποκρύψει τις τεράστιες ευθύνες που υπάρχουν για τη μη νικηφόρα έκβαση της μέχρι σήμερα. Οι ευθύνες και της μειοψηφίας (δηλ. όσων απ' αυτήν πίστεψαν και πιστεύουν στην αποχή) είναι μεγάλες. Αρνήθηκε να πάρει την αποχή στα χέρια της, την οργάνωση της, την προβολή της, την περιφρούρηση της, την καθημερινότητα της ενημέρωσης και της συσπείρωσης των δικηγόρων και ουσιαστικά περιορίστηκε στο ρόλο της παρουσίας στις γενικές συνελεύσεις και μάλιστα όχι με ιδιαίτερο ζήλο κάθε φορά που απειλείτο πραξικόπημα από την πλειοψηφία (Συνέλευση Σπότινγκ - συνέλευση Ακροπόλ).

Η χλιαρή υποστήριξη της πρότασης των νέων για κλειστή απεργία και απεργιακή επιτροπή οδήγησαν στο να χαθεί πολύτιμος χρόνος και στην ουσία μ' όλες αυτές τις παραλείψεις μέχρι σήμερα, η πίεση τόσο προς την πλειοψηφία του Δ.Σ. να κάνει διάλογο, όσο και προς την κυβέρνηση να υποχωρήσει, άρχισε όταν ψηφίστηκε η απεργία διαρκείας, κόντρα σ' όλους τους επίσημους εκπροσώπους μας, κι όταν πλησίασε ο χρόνος των εκλογών.

ΓΙΑ ΜΙΑ ΤΡΙΤΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Μέσα στη δίνη της αποχής αναδείχτηκε η ουσία της πολιτικής στρατηγικής της κυβέρνησης και των συνδικαλιστικών παρατάξεων στο Δ.Σ.Α. Η αποχή έριξε τις μάσκες καλύτερα απ' ό,τι θα μπορούσε να το κάνει οποιοδήποτε «προγραμματικό» συνέδριο και κατέδειξε τους επικίνδυνους εχθρούς των δικηγόρων.

1) Απ' τη μια η κυβέρνηση με τα μέτρα της, με την ανάλγητη κωφεύουσα στάση της και οι κυβερνητικοί συνδικαλιστές - μαριονέτες, που προσπάθησαν καταρχήν να περάσουν τα μέτρα για τη νεοφιλελεύθερη αναδιάρθρωση του δικηγορικού επαγγέλματος εν κρύπτω. Στη συνέχεια επιχείρησαν να καλλιεργήσουν ένα κλίμα ηττοπάθειας μαζί με ορισμένους εκπροσώπους της αριστεράς και να πριμοδοτήσουν μια λογική ατομικής και αδιέξοδης «διεξόδου» από την κρίση: Όποιος μπορέσει να μεταφέρει τα βάρη στους πελάτες του και στους συνεργάτες του θα αντέξει.

Ο κοινωνικός ρόλος του δικηγόρου και το δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη θυσιάζονται στο βωμό του κέρδους των μεγάλων δικηγορικών γραφείων.

•2) Από την άλλη οι παρατάξεις της επίσημης αντιπολίτευσης με διαφορετικό τρόπο η καθεμία, είτε διαβάλλοντας την αποχή, είτε στηρίζοντας την, πρόβαλλαν ως κύριο αίτιο της κρίσης τον υπερπληθωρισμό των δικηγόρων. Ξεχνούν ότι η ρίζα του προβλήματος βρίσκεται στον τρόπο κατανομής της δικηγορικής ύλης, αποκρύπτουν ότι δεν είναι οι δικηγόροι πολλοί αλλά ότι είναι λίγοι αυτοί που τη νέμονται. Προβάλλουν την κοινωνικά ανεύθυνη όσο και αδιέξοδη λύση του αποπληθωρισμού με «κλείσιμο» του επαγγέλματος. Στην ουσία όμως μ' αυτόν τον τρόπο υποβοηθούν στη μελλοντική ενίσχυση της νεοφιλελεύθερης στρατηγικής, αφού δεν αντιπαρατίθενται στην υπαλληλοποίηση, ούτε βοηθούν στη βελτίωση των όρων με τους οποίους ασκούν δικηγορία οι έμμισθοι συνεργάτες, αλλά απλώς αναβάλλουν το χρόνο επέλευσης των δεινών.

•3) Η αποχή με τη διάρκεια και τη δυναμική της αποδεικνύει ότι η πλειοψηφία των δικηγόρων δεν συνθλίβεται ανάμεσα σ' αυτές τις δύο στρατηγικές. Αναζητά έναν άλλο δρόμο, αγωνιστικά, ενάντια στο φιλελευθερισμό και το συντεχνιασμό που θα περνά μέσα από τη συνεργατική αναδιάρθρωση

του επαγγέλματος και την κοινωνική συνειδητοποίηση των δικηγόρων που θα χτυπά τα προβλήματα στη ρίζα τους και θ' αναδεικνύει ότι ο δικηγόρος είναι και μπορεί να είναι υπερασπιστής των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων, ένα αγκάθι στο μάτι του κράτους και των κυρίαρχων κοινωνικών ομάδων, αρκεί να έχει τους στοιχειώδεις βιοτικούς και θεσμικούς όρους, ώστε να μπορεί να εκφράσει ελεύθερα την κοινωνική του ενεργοποίηση.

Η ΑΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΤΕΡΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑ ΠΡΙΝ ΤΟ ΠΕΝΑΛΤΥ

Η αποχή των δικηγόρων είναι γεγονός ότι θα δώσει άλλη διάσταση στις εκλογές του Δ.Σ.Α. Οι επικείμενες εκλογές θα είναι εκλογές αγωνίας.

Αγωνία για την παράταξη του απερχόμενου προέδρου που τόσο πολύ αποδοκιμάστηκε η πολιτική του από τους δικηγόρους.

Αγωνία για όσους θέλουν να ηττηθεί η αποχή για να δικαιωθούν αναδρομικά για τα κηρύγματα της ηττοπάθειας.

Αγωνία για την κυβέρνηση που θέλει να ελέγχει τον Δ.Σ.Α. ιδιαίτερα σε μια εποχή που πολιτεύεται μέσω της καταστολής, και δεν θέλει τον Δ.Σ.Α. βήμα καταγγελίας των κάθε είδους κρατικών αυθαιρεσιών.

Αγωνία για όσους διεκδικούν να γίνουν χαλίφηδες στη θέση του χαλίφη, χωρίς ν' αγωνιούν για τα δικηγορικά προβλήματα.

Αγωνία για όσους διεκδικούν μέσω της εκλογικής τους επιτυχίας στο Δ.Σ.Α. να καταγράψουν ευνοϊκότερους συσχετισμούς για τα κόμματα τους στην πολιτική ζωή του τόπου. Αγωνία για όσους αδιαφορώντας για την αποχή, προσπαθούν απλά να πάρουν τη ρεβάνς από τα κομματικά επιτελεία, που δεν τους επέλεξαν.

Αγωνία για τους ισόβιους «ανεξάρτητους» του συνδικαλιστικού κατεστημένου, που χρησιμοποιούν την αποχή για να επιβιώσουν συνδικαλιστικά.

Αγωνία για την πλειοψηφία των συμβούλων του Δ.Σ. του Δ.Σ.Α. που αποτελούν ένα ισχυρό κατεστημένο ως ισόβιοι ( ) σύμβουλοι, έχοντας μετατρέψει το Διοικητικό Συμβούλιο σε μηχανισμό αναδιανομής του εισοδήματος και σε σκαλοπάτι για πολιτική και κοινωνική αναρρίχηση.

Αγωνία τέλος για όλους εμάς που ξέρουμε ότι το αύριο δεν θα 'ναι όπως χθες και ότι το σήμερα είναι η τελευταία μας ευκαιρία για να υπερασπιστούμε την αξιοπρέπεια μας και τον κοινωνικό μας ρόλο.

Δεν είναι τυχαίο ότι όλοι οι εχθροί της αποχής μέσα στο δικηγορικό μέτωπο, για να την υπονομεύσουν, αφού απέτυχαν με το ρεαλισμό και την ηττοπάθεια, πέρασαν στη συκοφάντη-σή της ότι δήθεν υπηρετεί προεκλογικές σκοπιμότητες. Κι αυτή όμως η προσπάθεια έπεσε στο κενό, όχι γιατί δεν υπάρχουν κατ' ανάγκη και τέτοιες σκοπιμότητες αλλά γιατί οι γενικές συνελεύσεις και οι χιλιάδες δικηγόροι που ψηφίζουν και στηρίζουν την αποχή είναι ενεργοί πολίτες κι όχι υποχείρια κάποιων κομματικών επιτελείων ή «χαρισματικών» συνδικαλιστών.

Αυτοί οι ίδιοι που μιλάνε για εκλογικές σκοπιμότητες θέλουν ν' ανασταλεί η αποχή λόγω εκλογών, θέλουν να μετατρέψουν τους δικηγόρους από ενεργούς απεργούς σε αδρανείς ψηφοφόρους. Η τελευταία μεγάλη γενική μας συνέλευση στο Σπόρτινγκ έδωσε την απάντηση σ' όλους όσους επιχειρούν να ηττηθούμε, σ' όλους όσους επιχειρούν για λόγους εκλογικούς να υπονομεύσουν την αυτοπεποίθησή μας.

Σ' αυτές τις εκλογές η ψήφος των δικηγόρων δεν θα 'χει να κάνει με κόμματα, και μεσσίες, αλλά με αρχές και με τη συνέπεια που ο καθένας υπηρέτησε την πλειοψηφία των δικηγόρων και τις ανάγκες τους, τον κοινωνικό ρόλο και τη δημοκρατία στο Δ.Σ.Α. στη δικαιοσύνη και στην κοινωνία.

Η συνέχιση της αποχής μας, είναι η καλύτερη απάντηση σ' όλους όσους επιθυμούν να μας παροπλίσουν, για να εκμεταλλευτούν εκλογικά την αναστολή και να διευκολύνουν την λήψη μέρων κατά των δικηγόρων μετεκλογικά.

Αθήνα, 5-2-1993

ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΣΛΑΝΟΓΛΟΥ ΓΡΗΓΟΡΗΣ

ΒΑΓΙΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

ΓΙΟΣΜΑΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ

ΔΙΑΚΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

ΖΑΡΙΦΗΣ ΠΑΝΟΣ

ΖΟΡΜΠΑΛΑ ΑΛΕΚΑ

ΚΑΡΑΤΖΟΓΛΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΚΑΣΤΡΑΝΤΑ ΦΙΛΙΩ

ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ

ΚΟΥΡΤΟΒΙΚ ΓΙΑΝΝΑ

ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ΜΗΛΙΟΥ ΖΩΗ

ΜΠΕΛΛΟΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ

ΜΠΟΥΡΔΑΚΟΥ ΠΕΠΗ

ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗΣ ΑΡΓΥΡΗΣ

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ

ΠΟΛΙΤΑΚΗ ΑΝΝΙΤΑ

ΣΑΡΑΦΙΑΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΣΙΤΑΡΙΔΟΥ ΓΙΤΣΑ

ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

ΤΖΙΛΙΝΗ ΦΥΛΛΩ

ΦΙΛΗ ΜΑΡΙΑ